

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om övervakad frihet på prov

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 november 2012 regeringens proposition med förslag till lagstiftning om övervakad frihet på prov (RP 140/2012 rd) till lagutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 4/2013 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Ulla Mohell, justitieministeriet

- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- regeringsråd, lagstiftningsdirektör Hanna Nordström, försvarsministeriet
- överinspektör Vuokko Karsikas, Brottsåtgärdsmyndigheten
- direktör Liisa Riittinen, Östra Finlands och norra Finlands brottsåtgärdsregion
- ansvarig överläkare Hannu Lauerma, Psykiatriska sjukhuset för fångar
- socialombud Marjatta Kaurala, Kriminaalihuollon tukisäätiö
- professor Raimo Lahti.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- dataombudsmannen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om övervakad frihet på prov. Det föreslås dessutom att kapitlet om fängelse i strafflagen ändras, liksom också lagen om övervakning av villkorlig frihet och fängelselagen.

Den nya lagen ska innehålla mer ingående bestämmelser om de tekniska och övriga övervakningsmetoderna vid övervakad frihet på prov. En stor del av den reglering av frihet på prov som nu finns i en statsrådsförfordning ska överföras till lagnivå. Den nya lagen ska innehålla bestämmelser om bland annat förutsättningarna för övervakad frihet på prov, verkställighetsplanen för fri-

het på prov, verksamhetsskyldigheten, de allmänna skyldigheterna för personer som har placerats i övervakad frihet på prov och förfarandet vid placering i övervakad frihet på prov.

Läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande psykosocial behandling och psykosocialt stöd för förebyggande av sexualbrott ska möjliggöras som en del av systemet för övervakad frihet på prov och villkorlig frihet.

Samtidigt ändras fängelselagen så att sysselsättning utanför fängelset kan övervakas med elektronisk utrustning.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Övervakad frihet på prov går ut på att fångar placeras utanför fängelset och övervakas med tekniska anordningar eller på annat sätt tidigast sex månader före den villkorliga frigivningen eller frigivningen efter avtjänande av hela straffet. Syftet är att frigivningen ska vara kontrollerad och planmässig och att fångarna ska anpassa sig till samhället. Övervakad frihet på prov har använts sedan 2006 och erfarenheterna har varit positiva.

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om övervakad frihet på prov. Där ska ingå de bestämmelser om övervakad frihet på prov som hittills funnits i olika lagar och förordningar. Bestämmelserna ska också preciseras. Målet är att förbättra likabehandlingen av fångarna. Fängelserna har nämligen haft varierande praxis när det gäller att bevilja och verkställa övervakad frihet på prov. Dessutom ingår två viktiga ändringsförslag i propositionen. Det första handlar om att fångar som placerats i övervakad frihet på prov ska kunna övervakas elektroniskt och det andra att övervakad frihet på prov för sexualbrottslingar ska villkoras med läkemedelsbehandling.

Lagutskottet anser att de föreslagna bestämmelserna är behövliga och motiverade och tillstyrker dem med kommentarerna och ändringsförslagen nedan. Principen i propositionen är att bestämmelserna om övervakad frihet på prov i sak ska motsvara lagstiftningen om övervakningsstraff från 2011 så långt det går. Utskottet är av samma åsikt. Övervakningsstraff och övervakad frihet på prov har vissa likheter i och med att båda avtjänas i frihet. Men det finns också skillnader som det är viktigt att ta hänsyn till. Innehållet i och genomförandet av övervakad frihet på prov kan vara mer flexibelt än i fråga om övervakningsstraff t.ex. därför att övervakad frihet på prov infaller mot slutet av strafftiden och syftet är att underlätta anpassningen till samhället. De här skillnaderna har enligt utskot-

tet beaktats på behörigt sätt vid beredningen av propositionen.

Innebörd och övervakning av övervakad frihet på prov

Övervakad frihet på prov innebär att den som frigivits på prov får individuellt bestämd sysselsättningsplikt i form av t.ex. arbete, studier och rehabilitering. Sysselsättningen ska upprätthålla eller främja funktionsförmågan och de sociala färdigheterna. Den som frigivits på prov ska stanna i sin bostad. Verktällighetsplanen ska ange under vilka tider personen får vistas utanför bostaden. Brottspåföljdsmyndigheten ska göra övervakningsbesök i bostaden och på det ställe där personen deltar i verksamhet. Dessutom ingår en skyldighet att avstå från berusningsmedel. Skyldigheten övervakas genom utandningsprov och urin-, saliv- och blodprov.

Förslaget att möjliggöra elektronisk övervakning innebär att den som blivit frigiven på prov får tekniska anordningar fästa på sin kropp, t.ex. kring vristen eller handleden. Det kan röra sig om t.ex. fotband som använder radiofrekvens-teknik eller satellitpositionering. Övervakningen av friheten på prov blir effektivare tack vare den elektroniska övervakningen, för den tekniska övervakningen sker numera bl.a. med hjälp av mobiltelefon. En motsvarande elektronisk övervakning används vid övervakningsstraff. Lagstiftningen om den typen av straff trädde i kraft 2011. Den aktuella ändringen innebär att elektronisk övervakning nu också ska kunna användas när fångar deltar i sysselsättning och placeras på anstalt utanför fängelset.

Läkemedelsbehandling för sexualbrottslingar

Regeringen föreslår att läkemedelsbehandling för sexualbrottslingar möjliggörs som ett led i påföljdssystemet. Övervakad frihet på prov ska kunna villkoras med att fången förbinder sig att hålla sig till den läkemedelsbehandling för att förebygga återfall i sexualbrott som han eller hon har ordinerats. Behandlingen kan kompletteras med andra former av terapi som stöd, t.ex.

psykoterapi och gruppterapi. Läkemedelsbehandlingen och den eventuella kompletterande terapin ska fortsätta efter den övervakade friheten på prov, när fången blivit villkorligt frigiven. En förutsättning är att fången går med på läkemedelsbehandling och samtycker till att den övervakas. Samtycket ska ges skriftligt och läkaren på Brottsförhållandenmyndigheten ska före samtycket informera fången om effekterna av behandlingen. Dessutom ska läkaren informera om följderna av att läkemedlen sätts ut. Den som är placerad i övervakad frihet på prov får återkalla samtycket genom en anmälan till Brottsförhållandenmyndigheten.

Syftet med läkemedelsbehandlingen är att påverka personens sexuella beteende och den vägen minska risken för återfall i sexualbrott och säkra andra människors personliga integritet. I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet att sexualbrott kan vara en mycket allvarlig kränkning av offrets fysiska integritet och sexuella självbestämmanderätt. Det finns skäl för läkemedelsbehandling och annan behandling för att minska risken för återfall i sexualbrott och övervakning av behandlingarna som kräver samtycke från fången och de är godtagbara med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna samtidigt som de stärker skyddet för den personliga integriteten.

Lagutskottet ser det som mycket viktigt att försöka minska risken för återfall i sexualbrott på så många sätt som möjligt. Inom fängsvården tillämpas numera ett förändrings- och rehabiliteringsprogram för sexualbrottslingar (STOP), som ordnas i Riihimäki fängelse. Målet är att de som gjort sig skyldiga till sexualbrott ska tänka om och ändra sina vanor under sin tid i fängelset, så att de inte längre begår sexualbrott. Brottsförhållandenmyndigheten håller också på att utveckla ett individuellt program för fångar som dömts för sexualbrott. Regeringen uppger att sexualbrottslingar redan i nuläget kan söka läkemedelsbehandling på eget initiativ men att det varit sällsynt (s. 8).

Läkemedelsbehandlingen och den eventuella kompletterande terapin ska pågå under den övervakade friheten på prov och när fången blivit

villkorligt frigiven. De föreslagna ändringarna innebär en ytterligare metod för att minska risken för återfall i sexualbrott efter tiden i fängelset och det betyder att risken effektivare kan minskas. Utskottet ser det som viktigt att införa den här metoden med tanke på att det i nuläget är så att fångar som dömts för sexualbrott och inte blir placerade i övervakad frihet på prov blir villkorligt frigivna i sinom tid utan läkemedelsbehandling och övervakning. Den förebyggande effekten kan antas bli större om läkemedelsbehandlingen kombineras med annan terapi och stöd, så utskottet ser det som angeläget att andra former av terapi används till stöd för läkemedelsbehandlingen i så många fall som möjligt. Detta förutsätter förstås att det verkligen finns tillgång till andra former av terapi. Utskottet vill därför peka på vikten av att se till att det finns andra former av terapi att få. För att återfall ska kunna förebyggas så långsiktigt som möjligt är det viktigt att personen får stöd också när den övervakade friheten på prov och den villkorliga friheten är över. Möjligheten till och sätten att genomföra stöd av den typen bör därför undersökas vidare framöver.

Genom att samtycka till läkemedelsbehandling får fångar dömda för sexualbrott en förmån i och med att de placeras i övervakad frihet på prov. Men samtidigt måste de åta sig att fullgöra sina skyldigheter under den övervakade friheten på prov och att genomgå läkemedelsbehandling, som fortsätter under den tid de är villkorligt frigivna. Övervakad frihet på prov och villkorlig frigivning kombinerat med läkemedelsbehandling är krävande för fångarna, eftersom de i praktiken måste förbinda sig att genomgå läkemedelsbehandling en lång tid framåt, ibland upp till flera år. Regeringen räknar med att 10 fångar kommer att få läkemedelsbehandling årligen. Det är bara en liten del av alla fångar som dömts till fängelse för sexualbrott.

Det ska inte bli ett absolut villkor för övervakad frihet på prov att fången samtycker till läkemedelsbehandling. Om en fånge som dömts för sexualbrott vägrar genomgå läkemedelsbehandling ska principen enligt utskottets åsikt vara att han eller hon fortsätter att avtjäna sitt straff i

fängelset. Det ska alltså vara ett undantag att fångar beviljas övervakad frihet på prov utan läkemedelsbehandling och villkoret ska vara att alla andra kriterier för övervakad frihet på prov är uppfyllda.

Bestämmelsen om läkemedelsbehandling (4 § 1 mom. i lagförslag 2) är ganska vagt och generellt formulerad, så den kan ge upphov till tolkningen att läkemedelsbehandling kan ges vilken fånge som helst oberoende av hur stor risk de har att återfalla i sexualbrott. Enligt propositionsmotiven ska läkemedelsbehandling dock bara ges till fångar som bedöms löpa åtminstone medelstor risk att återfalla i sexualbrott (s. 50-51). För bestämmelsernas proportionalitet spelar det enligt grundlagsutskottet en väsentlig roll att läkemedelsbehandling bara ges till fångar som löper åtminstone medelstor risk att återfalla i sexualbrott. Lagutskottet instämmer i detta, för i fall där risken är låg kan nackdelarna med läkemedelsbehandlingen vara större än fördelarna och behandlingen kan rentav få motsatt verkan. Följaktligen kan man se det som så att om fången löper liten risk att återfalla i sexualbrott kan läkemedelsbehandling vara ett villkor för övervakad frihet på prov främst i sådana fall där fången själv söker läkemedelsbehandling.

Enligt de föreslagna bestämmelserna ska man vid prövningen av villkorlig frigivning från fängelse på livstid (2 c kap. 10 § i lagförslag 1) och vid prövningen av villkorlig frigivning för en person som avtjänar hela straffet (2 c kap. 12 § i lagförslag 1) kunna beakta om fången förbundit sig till läkemedelsbehandling och eventuell tillhörande annan terapi. Prövningsförfarandet och kriterierna för villkorlig frigivning av livstidsfångar och fångar som avtjänar hela straffet är stränga. Om kriterierna för villkorlig frigivning i övrigt är uppfyllda ser utskottet det som motiverat att man dessutom kan beakta att den dömda förbundit sig till läkemedelsbehandling. Det gör det möjligt att ge läkemedelsbehandling till fångar som upprepade gånger gjort sig skyldiga till allvarliga sexualbrott. Å andra sidan anser utskottet att man i fråga om sådana fångar bör vara särskilt noga med att minska risken för återfall i sexualbrott. Därför finns det skäl att un-

dersöka om det finns något sätt, utöver den föreslagna läkemedelsbehandlingen, att ännu effektivare minska risken för att de här fångarna återfaller i sexualbrott.

Ikraftträdande och uppföljning

Enligt propositionen var lagarna avsedda att träda i kraft den 1 mars 2013. Men behandlingen pågick då fortfarande i riksdagen. Enligt uppgift av justitieministeriet kan lagarna träda i kraft tidigast den 1 januari 2014.

Läkemedelsbehandlingen är ett sätt att försöka förebygga risken för återfall i sexualbrott. Det är ett mycket viktigt mål, så det bör följas upp hur reformen fungerar och hur effektiv den är.

Detaljmotivering

2. Lag om övervakad frihet på prov

1 kap. Allmänna bestämmelser.

4 §. *Läkemedelsbehandling och psykosocial behandling som villkor för friheten på prov.* Övervakad frihet på prov ska enligt 1 mom. kunna villkoras med att fången förbinder sig att hålla sig till den läkemedelsbehandling för att förebygga återfall i sexualbrott som han eller hon har ordinerats. Enligt grundlagsutskottet förefaller bestämmelsens formulering att ge myndigheterna en mycket omfattande rätt att bestämma vilken typ av brott personen ska ha begått för att få läkemedelsbehandling. Förslaget bör därför preciseras och bara gälla personer som dömts till fängelse för sexualbrott. Lagutskottet föreslår att momentet preciseras med detta. Dessutom föreslår utskottet en liten språklig justering i första meningen i momentet så att den blir lättare att läsa.

2 kap. Utredning av förutsättningarna för övervakad frihet på prov och beredning.

9 §. *Utredning av förutsättningarna för övervakad frihet på prov.* I 2 mom. står det att man ska utreda om de myndiga personer som bor i bostaden där friheten på prov enligt planerna ska verkställas samtycker till att friheten på prov

verkställs där. Minderåriga personers åsikt ska redas ut och de minderåriga ska vid behov höras i samarbete med barnskyddsmyndigheterna på det sätt som föreskrivs i 20 § i barnskyddslagen (417/2007). Övervakad frihet på prov får enligt momentet inte börja verkställas i bostaden, om en minderårig av grundad anledning motsätter sig verkställigheten och med hänsyn till sin ålder och utvecklingsnivå är mogen att bedöma saken. Bestämmelsen svarar mot lagstiftningen om övervakningsstraff med den skillnaden att hörandet av de minderåriga i samråd med barnskyddsmyndigheterna är mer beroende av prövning, eftersom det ska ske "vid behov". I propositionsmotiven (s. 28) motiveras skillnaden med att påföljderna har olika innebörd och att förslaget grundar sig på vedertagen praxis. För att praxis för att höra minderåriga ska vara så samordnad som möjligt anser utskottet det viktigt att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet utfärdar närmare föreskrifter om förfarandet för att utreda minderårigas åsikt på det sätt som möjliggörs i 41 § 2 mom.

3 kap. Skyldigheter för den som har placerats i frihet på prov och övervakning av att skyldigheterna fullgörs.

20 §. Övervakning av läkemedelsbehandling. Brottspåföljdsmyndigheten ska enligt 2 mom. avtala om övervakningen av läkemedelsbehandlingen med universitetssjukhuset eller en enhet inom den specialiserade sjukvården. Enligt grundlagsutskottet är det inte adekvat i konstitutionellt hänseende att genom avtal från en myndighet till en annan överföra en behörighet som riktas mot den enskilde och som omfattar offentlig makt. Av denna orsak bör det sägas ut i lagen vilka övervakningsbefogenheter universitetssjukhuset och enheten inom den specialiserade sjukvården har.

Syftet i propositionen är enligt utredning att en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten ska besluta om att inleda och avsluta läkemedelsbehandling och om hur behandlingen ska övervakas. En läkare vid universitetssjukhuset eller enheten inom den specialiserade sjukvården får

dock enligt 23 § 2 mom. på medicinska grunder besluta att avsluta läkemedelsbehandlingen och med stöd av 32 § 4 mom. i brådskande fall besluta att tillfälligt avbryta läkemedelsbehandlingen. I övrigt ska universitetssjukhuset eller enheten inom den specialiserade sjukvården ta emot blod- och urinprov från den som blivit frigiven på prov och lämna information om proverna till Brottspåföljdsmyndigheten för att läkemedelsbehandlingen ska kunna övervakas. Lagutskottet anser att de här uppgifterna främst finns till stöd för Brottspåföljdsmyndighetens övervakning av läkemedelsbehandlingen. Därför menar utskottet att övervakningsbefogenheterna för universitetssjukhuset och enheten inom den specialiserade sjukvården inte behöver anges i lagen. Momentets lydelse bör ändå ändras på så sätt att Brottspåföljdsmyndigheten ska avtala med sjukvårdsenheten *om hur läkemedelsbehandlingen ska ordnas och hur de anknyttande blod- och urinproverna ska tas*. Dessutom föreslår utskottet nedan att 32 § 4 mom. preciseras med att läkaren vid Brottspåföljdsmyndigheten också ska besluta om övervakningen av läkemedelsbehandlingen.

27 §. Utredning av brott mot skyldigheterna. Paragrafen föreskriver om hur brott mot skyldigheterna för den som försatts i frihet på prov ska utredas. Enligt 1 mom. är det Brottspåföljdsmyndigheten som ska göra utredningen. I 2 mom. står det att utredningen ska sändas till fängelsedirektören, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdschefen. Utskottet föreslår nedan att 32 § 4 mom. kompletteras med att också direktören för en byrå för samhällspåföljder får besluta om de frågor som anges i momentet, t.ex. varningar enligt 26 §. Direktören för en byrå för samhällspåföljder kan anses behöva utredningen om brott mot skyldigheterna om han eller hon måste besluta om en varning ska ges med anledning av brottet mot skyldigheterna. Därför föreslår utskottet att momentet ska kompletteras med att utredningen också ska lämnas till direktören för byrån för samhällspåföljder.

4 kap. Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemans uppgifter, biträdande övervakare samt beslutsprocessen

32 §. *Beslutanderätt.* I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om rätten att besluta om läkemedelsbehandling för sexualbrottslingar. Med hänvisning till detaljmotiveringen till 20 § 2 mom. ovan föreslår utskottet att momentets lydelse kompletteras med att en läkare vid Brottspåföljdsmyndighetenska besluta dels om att inleda och avsluta läkemedelsbehandling och andra former av terapi och stöd, dels om övervakningen av dessa.

I 4 mom. står det att fängelsedirektören, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdsschefen ska besluta om de frågor som avses i momentet, bl.a. om varningar enligt 26 §. Utskottet föreslår att momentet kompletteras med att de frågor som avses där också kan avgöras av direktören för en byrå för samhällspåföljder.

3. Lag om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet

12 c §. *Omprövning och övervakning av förordnanden om läkemedelsbehandling och annan behandling och stöd.* Paragrafens 1 mom. ska innehålla en bestämmelse som svarar mot det föreslagna 20 § 2 mom i lagförslag 2. Enligt bestämmelsen ska Brottspåföljdsmyndigheten avtala om övervakningen av läkemedelsbehandlingen med ett universitetssjukhus eller någon annan enhet inom den specialiserade sjukvården. Utskottet föreslår att momentet omformuleras för att motsvara 20 § 2 mom. i lagförslag 2. Dessutom föreslår utskottet en liten justering i paragrafrubriken.

5. Lag om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (Nytt lagförslag)

7 §. Paragrafen föreskriver om övervaknings- och verksamhetsregistret och uppgifterna i det. Utskottet föreslår att den kompletteras med *ett 4 mom.* om behandlingen av uppgifter om övervakad frihet på prov. Enligt momentet ska övervaknings- och verksamhetsregistret också innehålla uppgifter om innehållet och villkoren i verkställighetsplanen för den övervakade friheten på prov, om eventuella brott mot skyldigheterna med anknytande påföljder och andra uppgifter som är nödvändiga för att verkställa och övervaka den övervakade friheten på prov.

Justitieministeriet förbereder för närvarande en omarbetning av bestämmelserna om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff. Syftet är att beakta bland annat omorganiseringen av brottspåföljdsområdet och granska innehållet i och behandlingen av registren. Utskottet ser det som viktigt att man vid översynen också undersöker behoven att precisera behandlingen av uppgifter om övervakad frihet på prov.

Ikraftträdande. Den föreslagna lagändringen är avsedd att träda i kraft samtidigt som lagen om övervakad frihet på prov.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 1 och 4 utan ändringar,

godkänner lagförslag 2 och 3 med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

godkänner ett nytt lagförslag 5 (Utskottets nya lagförslag).

Utskottets ändringsförslag

2.

Lag

om övervakad frihet på prov

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1—3 §

Lagens tillämpningsområde

(Som i RP)

4 §

Läkemedelsbehandling och psykosocial behandling som villkor för friheten på prov

Som villkor för övervakad frihet på prov kan ställas att *en fånge som dömts för sexualbrott* förbinder sig att iaktta sådan läkemedelsbehandling för förebyggande av återfall i sexualbrott som en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten har förordnat för fången och till övervakningen av denna läkemedelsbehandling. Förutom iakttagande av förordnanden om läkemedelsbehandling kan det också som villkor ställas att fången förbinder sig att iaktta förordnanden om psykosocial behandling och psykosocialt stöd. Som villkor ställs i detta fall också att fången förbinder sig att fortsätta iaktta läkemedelsbehandlingen och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd och samtycker till övervakningen av att förordnandena iakttas också under villkorlig frigivning.

(2 och 3 mom. som i RP)

5—16 §
(Som i RP)

3 kap.

Skyldigheter för den som har placerats i frihet på prov och övervakning av att skyldigheterna fullgörs

17—19 §
(Som i RP)

20 §

Övervakning av läkemedelsbehandling

(1 mom. som i RP)

Brottspåföljdsmyndigheten *ska* med universitetssjukhuset eller enheten inom den specialiserade sjukvården *avtala om hur läkemedelsbehandlingen ska ordnas och tillhörande blod- och urinprov tas.*

21—26 §
(Som i RP)

27 §

Utredning av brott mot skyldigheterna

(1 mom. som i RP)

Utredningen ska sändas till fängelsedirektören, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdschefen *och, om den som har placerats i frihet på prov misstänks ha brutit mot sina skyldigheter enligt denna lag på det sätt som avses i 26 § 3 mom., också till direktören för byrån för samhällspåföljder.*

(3 mom. som i RP)

28 §
(Som i RP)

4 kap.

**Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemans
uppgifter, biträdande övervakare samt be-
slutsprocessen**

29—31 §
(Som i RP)

32 §

Beslutanderätt

(1 och 2 mom. som i RP)

En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten fattar beslut om påbörjande, *övervakning* och upphörande av sådan läkemedelsbehandling och annan behandling och stöd som avses i 4 §. I brådskande fall kan också en läkare vid ett sjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 20 § avbryta läkemedelsbehand-

lingen tillfälligt. En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten ska omedelbart informeras om att läkemedelsbehandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

Fängelsedirektören, *direktören för byrån för samhällspåföljder*, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdschefen fattar beslut om ändring av verkställighetsplanen enligt 16 §, tagande av blodprov enligt 19 §, tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att iaktta verkställighetsplanen, följderna av återkallelse av samtycke enligt 23 §, givande av varning enligt 26 § och ersättning av resekostnader enligt 33 §.

(5 och 6 mom. som i RP)

5 kap.

Särskilda bestämmelser

33—43 §
(Som i RP)

3.

Lag

om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005) 4 § 1 mom., 5 § 3 mom., 6 § 2 mom. och 13 §, av dem 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag 738/2011, samt *fogas* till lagen nya 6 a, 10 a, 12 b och 12 c § som följer:

4—6, 6 a, 10 a och 12 b §
(Som i RP)

12 c §

***Övervakning av läkemedelsbehandling och om-
prövning av förordnanden om läkemedelsbe-
handling, annan behandling och stöd***

Brottspåföljdsmyndigheten *ska* med ett universitetssjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården *avtala om hur läkemedelsbe-*

handlingen ska ordnas och tillhörande blod- och urinprov tas.

Ett förordnande om läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd ska omprövas med högst tre månaders intervall.

En läkare vid Brottsförundersökningsmyndigheten fattar beslut om *övervakning och upphörande av läkemedelsbehandling* och annan behandling och stöd (*utesl.*). I brådsakande fall kan också en läkare vid det sjukhus eller den enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 1 mom. av-

bryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Brottsförundersökningsmyndigheten ska omedelbart informeras om att läkemedelsbehandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

13 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Utskottets nya lagförslag

5.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 7 § i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002), så-
dan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 332/2011, ett nytt 4 mom. som följer:

7 §

Övervaknings- och verksamhetsregistret

Övervaknings- och verksamhetsregistret ska också innehålla uppgifter om innehållet och villkoren i verkställighetsplanen för den övervaka-

de friheten på prov, om eventuella brott mot skyldigheterna med anknytande påföljder och andra uppgifter som är nödvändiga för att verkställa och övervaka den övervakade friheten på prov.

Denna lag träder i kraft den .

LaUB 7/2013 rd — RP 140/2012 rd

Helsingfors den 26 april 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Anne Holmlund /saml
vordf. Stefan Wallin /sv
medl. James Hirvisaari /saf
Antti Lindtman /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Aino-Kaisa Pekonen /vänst
Arto Pirttilahti /cent

Kristiina Salonen /sd
Jani Toivola /gröna
Kari Tolvanen /saml
Ari Torniainen /cent
Kaj Turunen /saf
Peter Östman /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.